

ПІДСИСТЕМА ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ АСУ-УНІВЕРСИТЕТ

О.О. Козир, к.т.н., доцент

Полтавський університет споживчої кооперації України

Перехід до використання кредитно-модульної системи організації навчального процесу в університеті спричинив індивідуалізацію навчальних планів підготовки спеціалістів. Наявність в навчальних планах дисциплін за вибором навчального закладу та студентів породжує збільшення облікової інформації, яку необхідно враховувати під час їх навчання. Також збільшує обсяги облікової інформації одночасне застосування різних систем оцінювання знань: чотирьохбальної, ECTS та 100-бальної. Збільшення обсягів облікової інформації призводить до зниження оперативності при прийнятті управлінських рішень.

Останнім часом значно зростає конкуренція між вищими навчальними закладами. Це пов'язано із різними причинами: із демографічними – зменшення кількості абітурієнтів; збільшенням кількості зареєстрованих навчальних закладів та їх філій у містах; наявності світової фінансової кризи та ін.

Для подолання проблем, що виникають та підвищення якості навчання вищі навчальні заклади впроваджують для організації своєї роботи корпоративні інформаційні системи. Такі системи дають можливість організаційної стандартизації різних підрозділів університету. В результаті чого структурні підрозділи, такі як деканати та кафедри постачають усю інформацію у єдину інформаційну базу університету. Все це дає позитивні наслідки для управління навчальним процесом.

Зокрема, забезпечується підвищення контролю за процесом організації навчального процесу та за результатами навчання студентів. Іншим позитивним наслідком впровадження підсистеми є те, що відкривається доступ до інформації для тих, хто її потребує, що дає можливість достатньо забезпечити інформацією осіб від яких залежить прийняття рішень. Завдяки використанню системи, інформація перестає бути предметом посередництва завдяки тому, що вона стає доступною як для керівництва навчальним закладом, для його підрозділів так і для рядових працівників навчального закладу у межах наданих їм повноважень.

Важливо також те, що інформація стає доступною у режимі реального часу. Формування інформації відбувається безпосередньо у джерела цієї інформації: для підсистеми якості навчального процесу оперативна інформація постачається викладачами, які задіяні у навчальному процесі та методистами деканатів та навчального відділу і результати навчання стають доступними одразу після їх введення як для

рядових працівників так і для працівників від яких залежить прийняття рішень.

Підсистема якості навчального процесу забезпечує одночасний доступ до одних і тих же даних для планування та контролю виконання запланованих робіт. Це є дуже важливим фактором для підвищення надання якості освітніх послуг. Система дозволяє отримувати планові показники: для будь-якої спеціальності та курсу можна визначити перелік дисциплін, які викладаються у поточному семестрі, кількість запланованих видів занять (лекцій, лабораторних, практичних занять, консультацій, курсових робіт тощо). Ця ж система забезпечує введення результатів виконання планових показників. Тим самим в процесі навчання у режимі реального часу є можливість отримувати інформацію персоналізовану по кожному студенту про процес виконання запланованих навчальних заходів.

Підсистема якості навчального процесу призначена інформаційно забезпечити процес навчання студента протягом всього терміну здобуття певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Головним призначенням підсистеми є внесення та опрацювання інформації стосовно якості вивчення студентом навчальних дисциплін, виконання індивідуальних завдань (курскових робіт, розрахунково-графічних завдань, наукових досліджень, тощо), проходження навчальних і виробничих практик, формування усіх вихідних документів які супроводжують надання освітніх послуг: відомостей на здачу заліків, екзаменів, атестацій. Усі документи системи мають стандартизовану форму та дають можливість автоматизованого формування статистичної інформації за відповідними формами.

Основні вимоги підсистеми якості навчального процесу полягають у тому, що процес планування і контролю виконання планових завдань відбувається у єдиній системі. Тому ця система повинна забезпечувати формування та друкування усіх типів відомостей для контролю знань студентів відповідно до робочих навчальних планів у розрізі студентського підрозділу (групи, підгрупи, окремого студента). Система повинна надавати можливість введення результатів проміжного та підсумкового контролю навчальних досягнень студента.

Звичайно, що посадові особи, від яких залежить прийняття рішень отримують бажані переваги тільки у випадку, коли введення результатів до бази даних буде виконуватися оперативно. Щоб це сталося потрібно забезпечити доступність цієї системи для працівників, що забезпечують навчальний процес: викладачів, методистів, керівників підрозділів. Також цьому сприяє застосування сучасних методів розробки та експлуатації інформаційних систем. Зокрема це застосування WEB-інтерфейсу та можливість віддаленого доступу із використанням інтранет та інтернет.

Підсистема якості повинна бути зручною для поточної роботи із студентами. До такої роботи належить ведення журналів відвідування занять та друкування узагальнюючих відомостей по студентським підрозділам та необхідної звітності. Доступ до розкладу навчальних занять та контрольних заходів (екзаменаційних сесій та проміжного контролю). Своєчасне введення інформації до системи дає можливість формування поточної успішності виконання навчального процесу. Оперативна та достовірна інформація стосовно виконання навчального процесу дає можливість застосування корегуючих заходів для підвищення якості надання освітніх послуг.

В результаті впровадження системи якості навчального процесу з'являється можливість формування різних вибірок даних по студентах, які мають проблеми із виконанням навчальних планів. Також система надає можливості формування звітності із Державної атестації студентів, що завершують навчання за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем. Забезпечується можливість формування рейтингової оцінки студентів та друкування академічних довідок та додатків до дипломів.

Впровадження підсистеми якості навчального процесу підвищить якість організації цього процесу, підвищить оперативність управління та забезпечить конкурентоспроможність університету та його розвиток в умовах підвищеної конкуренції.

ПІДСИСТЕМА ГРАФІКА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ АСУ-УНІВЕРСИТЕТ

*Л.Ф. Крещенко, к.т.н., доцент
Полтавський університет споживчої кооперації України*

Необхідність створення єдиної централізованої системи управління ВНЗ було обґрунтовано нами в першому розділі. Застосувавши всі загально прийняті положення та вимоги до потреб Полтавського університету споживчої кооперації України можна виділити наступні (загальні) завдання створення АСУ-У:

1. Впровадження організації навчального процесу за кредитно-модульною системою.

2. Створення єдиного інформаційного простору для забезпечення навчальних і управлінських процесів.

3. Забезпечення ефективності роботи приймальної комісії, навчального центру, навчально-наукового інформаційного центру, науково-методичного центру управління якістю освітньої діяльності, деканатів, відділу кадрів, фінансово-економічного відділу, кафедр та інших підрозділів.

4. Забезпечення ефективності роботи ректорату в оперативному управлінні.

5. Впровадження сучасних високих технологій у діяльність підрозділів для забезпечення інформаційних потреб університету.

6. Створення нового рівня обробки, зберігання та передачі інформації.

7. Створення сучасного підходу до захисту конфіденційної інформації та забезпечення доступу до відкритих даних.

8. Підвищення рівня конкурентноздатності університету за рахунок переваг у використанні автоматизованої системи.

Враховуючи зазначені завдання, автоматизована система управління університетом повинна відповідати наступним вимогам:

1. Модульність системи – можливість оперувати з окремими підсистемами на всіх рівнях управління та контролю, легкість та оперативність внесення змін у окремі модулі, додавання нових модулів та розширення функціональних можливостей існуючих.

2. Відповідність змісту і структурі організації навчального процесу за кредитно-модульною системою.

3. Використання сучасних веб-технологій, надання можливості доступу до модулів комплексу з будь-якого робочого місця, яке має доступ до мережі Інтернет.

4. Забезпечення мінімально необхідних вимог до продуктивності комп'ютерів на клієнтських місцях, які вже функціонують у системі університету та не вимагати істотних змін парку комп'ютерів.

5. Функціонування у багатоплатформених системах, що дає значну економію за рахунок використання безкоштовних операційних систем.

6. Висока надійність. У випадку оновлення системи або, створення нового модуля чи клієнтського місця, їх адміністрування повинно бути максимально спрощене та незалежне від інших модулів і клієнтських місць.

7. Забезпечення економічності за рахунок доступу до Інтернет.

8. Забезпечення зручного інтерфейсу на всіх рівнях роботи з системою.

9. Використання новітніх технологій у процесі розробки системи.

На основі поставлених завдань було сформульовано опис АСУ У, що розробляється на базі ПУСКУ.

Єдина інформаційна система об'єднує підсистем, що охоплюють всі сфери діяльності університету. Функціонування АСУ У спрямоване на: об'єднання всієї інформації, яка супроводжує підготовку фахівців і проведення усіх форм занять; використання необхідної інформації; виключення дублювання документів різними підрозділами університету; підтримання постійних зв'язків з випускниками; доведення